

[Carlsen-Skiødt.]

saaledes paa det, at der maatte skrives stærkt og bestemt ind imod disse Motorbøller, eller hvad man nu plejer at kalde dem. Min Henvendelse er jo blevet understreget af en Læge her i Landet, der i de sidste Dage offentlig i Bladene har meddelt, at hensynsløse Automobilister er Aarsag til, at der dræbes og lemlæstes flere Mennesker, end der dør ved samtlige Epidemier her i Landet. Hvis dette er rigtigt, glæder jeg mig over den højtærede Ministers Udtalelser og takker ham for dem.

Den samme Anerkendelse kan jeg desværre ikke yde Ministerens Svar paa mit andet Spørgsmaal om Lensgodsernes Overgang til privat Eje. Jeg spurgte i denne Sammenhæng, om den højtærede Justitsminister kunde eller vilde medvirke til, at de nationale Skønhedsværdier, som ikke blot selve Bygningerne, men ogsaa Parker og Haver repræsenterede, blev bevaret for Samfundet. Det var mit Spørgsmaal, og andet spurgte jeg ikke om. Ministeren oplyser herom, at han vil søge at faa disse Steder fredet, og det er maaske den rigtige Vej eller Begyndelsen af Vejen i alt Fald, at der opnaas Fredningsbestemmelser. Men saa kommer vi til det næste Spørgsmaal, og det var særlig det, jeg tænkte paa, nemlig Vedligeholdelsen. Jeg fik for et Aars Tid siden et Brev fra et af vore største Grevskaber her i Landet, hvori vedkommende Besidder spurgte mig, om jeg ikke kunde skaffe ham en Handelsgartner, der kunde drive hans Have paa en anden Maade, end den hidtil havde været drevet, saaledes at den kunde bære sig selv og eventuelt give Indtægt; Have og Park havde hidtil kostet Grevskabet 40 000 Kr. aarlig, idet det var meget store Arealer, og der beskæftigedes en stor Del Arbejdere, men paa Grund af Afløsningsloven var Grevskabets økonomiske Forhold blevet saadanne, at denne Sum ikke mere kunde afses til Vedligeholdelsen eller Opretholdelsen af Park og Have i den hidtidige Tilstand, og derfor maatte han prøve paa at gaa en anden Vej. Jeg ved ikke, om Ministeren har tænkt paa, at der skal skaffes mellem 20 000 og 50 000 Kr. aarlig til hver saadan Herregaard, hvis Park og Haveanlæg vedblivende skal være i den Tilstand, det har været i under den gamle Ordning, for det nytter jo kun lidet, at man faar Stederne fredet, hvis de ikke vedligeholdes.

Ministeren gav imidlertid ikke blot Oplysning om dette; han gav tillige Oplysning om noget mere og om noget andet, som jeg ikke havde spurgt om, men som

jeg synes, jeg nu maa knytte et Par Bemærkninger til, da det er sagt i den samme Sammenhæng og ogsaa, som det fremgaar af Ministerens Ord i Rigsdagstidenden, er henvendt til mig eller delvis til mig. Jeg havde anført et Eksempel fra Brahetrolleborg paa Fyn, og den højtærede Justitsminister oplyser da her, at vedkommende Enkegrevinde, som er Besidder af Brahetrolleborg, og hendes to Døtre lider ikke Nød. Ja, det er jo en meget dejlig Oplysning; det vilde dog have glædet mig mere, og det vilde have interesseret mig adskilligt mere at høre, om den højtærede Minister kunde have oplyst mig om, at en hel Del andre Mennesker her i Landet ikke led Nød. Men for øvrigt var denne Oplysning jo ganske overflødig, for jeg havde aldeles ikke spurgt om det. Men Ministeren gik endnu videre. Han gav sig til at deklamere Vers af Folkevisen om Marsk Stigs Døtre. Ja, maaske har Ministeren ment, at Tingets Medlemmer trængte til en lille Afveksling i det tørre Stof, vi plejer at behandle; og hvis det har været hans Tankegang, kan vi jo kun paaskønne det. Men Ministeren var inde paa en Tankegang i denne Sammenhæng, som jeg maa anholde, idet han ud fra Ordene i Folkevisen om Marsk Stigs Døtre, der ikke kunde brygge eller bage, overførte denne Betragtning paa de to Kontesser paa Brahetrolleborg; og Meningen var formodentlig den — det faar man ogsaa Indtryk af ved at læse det i Rigsdagstidenden —, at naar de ikke kunde brygge og bage, saa var de meget elendigt stillet her i Verden, hvis ikke de kunde leve af deres Faders Penge. Jeg vil nu gerne i al Stilfærdighed sige til den højtærede Minister, at selv om man ikke kan bage eller brygge, kan man godt tjene sit Brød paa en god og hæderlig Maade og være til Gavn i Samfundet. Det vil jeg ogsaa mene, at Ministeren selv vil erkende, da jeg gaar ud fra, at heller ikke den højtærede Minister hverken kan bage eller brygge. Og endelig synes jeg — og nu er jeg ved Kardinalpunktet —, at Ministeren i denne sin Redegørelse vedrørende noget, der ikke var spurgt om, har blottet nogle Menneskers Privatliv mere, end en Minister bør gøre, ikke mindst, naar det drejer sig om Mennesker, der jo ikke kan forsvare sig her fra denne Talerstol. Jeg vil blot sige i al Stilfærdighed til den højtærede Minister, at man maa jo ikke glemme — jeg vil da prøve paa ikke at glemme det i denne Sammenhæng —, at fra de Menneskers Kreds, der her er Tale om — det er ikke mig, der har bragt dem frem, det er Ministeren —, kom en af Danmarks Stormænd,